Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра обчислювальної техніки

Лабораторна робота №1.2

з дисципліни
«Інтелектуальні вбудовані системи»

на тему
«Дослідження автокореляційної і взаємноюкореляційної функцій випадкових сигналів»

Виконала:

студентка групи ІП-83 Гомілко Д. В.

Перевірив:

Регіда П. Г.

Основні теоретичні відомості, необхідні для виконання лабораторної роботи

Значення автокореляційної функції фізично представляє зв'язок між значенням однієї і тієї ж величини, тобто для конкретних моментів t_k , τ_s , значення $R_{xx}(t,\tau)$ оцінюється друге змішаним центральним моментом 2-х перетинів випадкових процесів $x(t_k), x(t_k+\tau_s)$

$$R_{xx}(t,\tau_s) = \lim_{N \to \infty} \frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^{N} (x_i(t_k) - M_x(t_k)) \cdot (x_i(t_k + \tau_s) - M_x(t_k + \tau_s))$$

для кожного конкретного інтервалу потрібно проходити по всім t_k (перетинах). Центральні значення можна замінити:

Обчислення кореляційної функції $R_{xx}(t,\tau)$ є відносно складним, оскільки необхідно попереднє обчислення математичного очікування M_x для виконання кількісної оцінки, іноді виповнюється ковариационной функцією:

$$C_{xx}(t,\tau) = \lim_{N \to \infty} \frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^{N} x_i(t) \cdot x_i(t+\tau)$$

Умови завдання для варіанту

Для згенерованого випадкового сигналу з Лабораторної роботи 1 відповідно до заданого варіантом розрахувати його автокореляційної функцію. Згенерувати копію даного сигналу і розрахувати взаімнокорреляціонную функцію для 2-х сигналів. Розробити відповідну програму і вивести отримані значення і графіки відповідних параметрів.

Варіант: 04 (номер заліковки — 8304):

Варіант	Число гармонік в	Гранична частота,	Кількість дискретних
	сигналі, п	w	відліків, N
4	12	2400	1024

Лістинг програми із заданими умовами завдання

signalGenerator.py

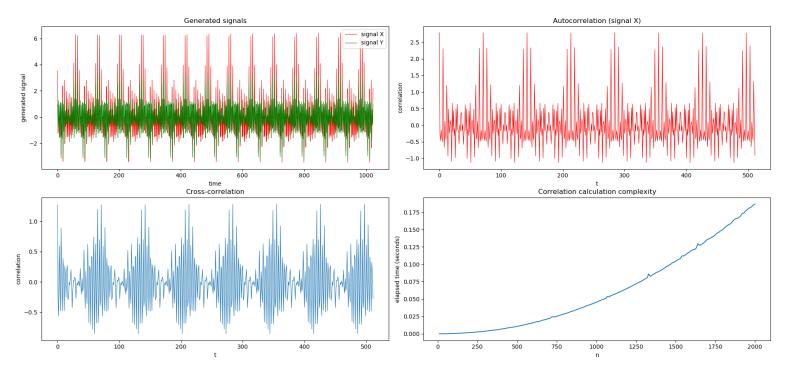
```
import random
import math
def createSignal(harmonics, maxFrequency, calls):
sumsArr = [0] * calls
frequencyStep = maxFrequency / harmonics
for i in range(harmonics):
frequency = frequencyStep * (i + 1)
amplitude = random.random()
phase = random.random()
for t in range(calls):
sumsArr[t] += amplitude * math.sin(frequency * t + phase)
return sumsArr
                                                 calc.py
mean = lambda vals: sum(vals) / len(vals)
def variance(vals):
M = mean(vals)
N = len(vals)
return sum((x - M) ** \frac{2}{3} for x in vals) / (N - \frac{1}{3})
def correlation(signalX, signalY = []):
N = len(signalX)
calcRange = N/2
Mx = mean(signalX)
My = mean(signalY) if signalY else Mx
comparedSignal = signalY or signalX
correlation = []
for tau in range(int(calcRange)):
res = 0
for t in range(int(calcRange)):
res += (signalX[t] - Mx) * (comparedSignal[t + tau] - My)
correlation.append(res / (calcRange - 1))
return correlation
                                             complexity.py
import time
import signalGenerator
import calc
def getGenerationComplexity(stepsCount, maxFrequency, calls):
elapsed = []
harmonics = []
for i in range(stepsCount):
count = int(10 * (i + 1))
harmonics.append(count)
start = time.perf_counter()
signalGenerator.createSignal(count, maxFrequency, calls)
stop = time.perf counter()
elapsed.append(stop - start)
return harmonics, elapsed
def getCorrealtionComplexity(stepsCount, harmonics, maxFrequency):
elapsed = []
harmonics = []
for i in range(stepsCount):
```

```
count = int(10 * (i + 1))
harmonics.append(count)
signal = signalGenerator.createSignal(count, maxFrequency, count)
start = time.perf counter()
calc.correlation(signal)
stop = time.perf_counter()
elapsed.append(stop - start)
return harmonics, elapsed
                                               lab1-2.py
import matplotlib.pyplot as plt
import signalGenerator
import calc
import complexity
HARMONICS = 12
MAX FREQUENCY = 2400
DISCRETE CALLS = 1024
COMPLEXITY_COUNT_LOOPS = 200
signalX = signalGenerator.createSignal(
HARMONICS,
MAX FREQUENCY,
DISCRETE CALLS
signalY = signalGenerator.createSignal(
HARMONICS,
MAX FREQUENCY,
DISCRETE_CALLS
)
autocorrelation = calc.correlation(signalX)
correlation = calc.correlation(signalX, signalY)
harmonics, time = complexity.getCorrealtionComplexity(
COMPLEXITY COUNT LOOPS,
MAX FREQUENCY,
DISCRETE_CALLS
)
len = int(DISCRETE CALLS / 2)
correlationRange = list(range(len))
fig, axs = plt.subplots(2, 2)
plt.subplots_adjust(left=0.05, bottom=0.1, right=0.97, wspace=0.1)
fig.suptitle('Lab 1.2')
axs[0, 0].plot(signalX, color='r', linewidth=0.75, label='signal X')
axs[0, 0].plot(signalY, color='g', linewidth=0.75, label = 'signal Y')
axs[0, 0].set title('Generated signals')
axs[0, 0].set(xlabel='time', ylabel='generated signal')
axs[0, 0].legend()
axs[0, 1].plot(correlationRange, autocorrelation, color='r', linewidth=0.8)
axs[0, 1].set title('Autocorrelation (signal X)')
axs[0, 1].set(xlabel='t', ylabel='correlation')
axs[1, 0].plot(correlationRange, correlation, linewidth=0.8)
axs[1, 0].set_title('Cross-correlation')
axs[1, 0].set(xlabel='t', ylabel='correlation')
axs[1, 1].plot(harmonics, time)
```

```
axs[1, 1].set_title('Correlation calculation complexity')
axs[1, 1].set(xlabel='n', ylabel='elapsed time (seconds)')
plt.show()
fig.savefig('graphs/lab1-2.png')
```

Результати виконання кожної програми

Графіки згенерованого сигналу та його копії, залежності автокореляції сигналу X або взаємної кореляції сигналу X та Y від інтервалу τ та складності обчислення кореляції:

Висновки щодо виконання лабораторної роботи

Під час виконання лабораторної роботи ми ознайомилися з принципами побудови автокореляціонної і взаємної кореляційної функцій. У ході роботи було згенеровано два сигнали, на прикладі яких обраховувалися автокореляція та взаємна кореляція. У результаті було отримано 4 графіки: згенеровані сигнали, накладені одне на одного, автокореляції для сигналу X, взаємної кореляції двох сигналів, а також графік складності роботи алгоритму з обчислення кореляції. Під час підрахунку складності поступово збільшувалося значення кількості дискретних відліків для згенерованих сигналів. Таким чином, мету даної лабораторної роботи можна вважати досягнутою.